

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 16.4.2025
COM(2025) 187 final

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

**Arbejdsplan for miljøvenligt design for bæredygtige produkter og energimærkning for
2025-2030**

{SWD(2025) 112 final}

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Arbejdsplan for miljøvenligt design for bæredygtige produkter og energimærkning for 2025-2030

1. INDLEDNING

1.1. Et indre marked for bæredygtige produkter

Forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter¹ er den retlige ramme for fastsættelse af krav til miljøvenligt design. Sammen med **rammeforordningen om energimærkning** giver den forbrugernes valgmuligheder og fremmer udbredelsen af mere bæredygtige og energieffektive produkter. I denne meddelelse angives de produkter, der skal prioriteres for det arbejde, der skal udføres frem til 2030 i henhold til forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter og rammeforordningen om energimærkning.

Fastsættelse af harmoniserede krav til miljøvenligt design, der gælder i hele det indre marked, bidrager til at fremme udbredelsen af bæredygtige produkter, bæredygtig produktion og bæredygtigt forbrug. Interessenterne støtter dette initiativ, fordi det reducerer overholdelsesomkostningerne, forenkler systemet og gør det muligt for producenter og forbrugere at drage fordel af de stordriftsfordele, som et marked med 450 millioner forbrugere giver. Dette tilskynder til investeringer og innovation og skaber større efterspørgsel efter bæredygtige produkter, hvilket fremmer EU-producenternes konkurrenceevne og tilskynder til bæredygtige valg i hele værdikæden. Fastsættelse af ambitiøse tærskler for markedsføring af produkter på EU-markedet, som gælder for virksomheder både i og uden for EU, er en værdifuld mulighed for at øge bæredygtigheden i de globale værdikæder. Incitamentet kan desuden bidrage til at fremme bæredygtige produkter og sikre, at de er økonomisk overkommelige for alle forbrugere.

Krav til miljøvenligt design er velegnede til at reducere energiforbruget og produkters miljø-, energi- og klimapåvirkninger og til at forbedre cirkulariteten. Kravene hjælper forbrugerne med at træffe mere velinformerede købsbeslutninger og skabe økonomiske fordele for producenter af mere bæredygtige produkter ved at give flere oplysninger om produkters bæredygtighed. Udarbejdelsen af krav til miljøvenligt design af forbrugerprodukter, der kan repareres, er også relevant med hensyn til at udbygge forbrugerens ret til reparation som fastsat i direktiv EU/2024/1799 om fremme af reparation af varer². Som følge heraf bidrager kravene til miljøvenligt design til vigtige EU-politiske mål vedrørende miljø, energi, klima, forbrugerbeskyttelse, konkurrenceevne, modstandsdygtighed og det indre marked.

Denne arbejdsplan vil også bidrage til målene i det nyligt vedtagne konkurrenceevnekompass³ ved at hjælpe med at gøre noget ved innovationskløften og styrke konkurrenceevnen,

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1781 af 13. juni 2024 om fastlæggelse af en ramme for fastsættelse af krav til miljøvenligt design for bæredygtige produkter.

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1799 af 13. juni 2024 om fælles regler til fremme af reparation af varer og om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv (EU) 2019/771 og (EU) 2020/1828 (EUT L, 2024/1799, 10.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1799/oj>).

³ COM (2025) 30 final.

dekarboniseringen og EU's økonomiske sikkerhed. Planen kan desuden bidrage til at udvikle førende markeder for bæredygtige og cirkulære produkter i overensstemmelse med den nylige aftale om en ren industri⁴ og handlingsplanen for stål og metal⁵. Kommissionen planlægger at udstede en relateret lov om cirkulær økonomi og en lov om fremskyndelse af industriel dekarbonisering for at supplere dette initiativ.

Forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter er et vigtigt bidrag til ambitionen i aftalen om ren industri om at gøre EU til verdens førende inden for cirkulær økonomi senest i 2030. Det vil være afgørende at vedtage produktkravene i forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter – suppleret af den kommende lov om cirkulær økonomi – for at gøre vores økonomier mere cirkulære ved at udvikle førende markeder for bæredygtige og cirkulære produkter, sikre, at produkter, der indeholder værdifulde og knappe materialer, genbruges effektivt og så længe som muligt, inden de bliver til affald, og ved at indarbejde kriterier, der fremmer reparationsmuligheder, genanvendelighed og genanvendt indhold. Forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter vil kort sagt i væsentlig grad fremme vores mål om en ren, dekarboniseret og ressourceeffektiv EU-økonomi.

1.2. Bidrag til målene om forenkling og reduktion af byrder

Denne arbejdsplan er den første, der anvender forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkters bredere anvendelsesområde på specifikke produkter. Den har til formål at finde en balance mellem de potentielle positive miljøvirkninger af forordningen, dens evne til at skabe resultater og behovet for at forenkle lovgivningen. Flere bestemmelser i forordningen kræver udtrykkeligt, at Kommissionen i forbindelse med fastlæggelsen af regler for miljøvenligt design (herunder om rapportering), undgår at pålægge virksomheder, navnlig SMV'er, en uforholdsmæssig stor administrativ byrde⁶.

Målet om forenkling er selve kernen i forordningen. Det vil forhindre handelshindringer og skabe lige vilkår for virksomheder, der opererer på eller eksporterer til EU's indre marked, ved at fastsætte harmoniserede krav til produkters bæredygtighed på EU-plan, der gælder i alle medlemsstater, hvilket igen vil mindske deres administrative byrde.

I arbejdsplanen udpeges det første sæt nøgleprioriteter med henblik på at opbygge erfaring og den kapacitet, der er nødvendig for, at forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter kan nå sit fulde lovgivningsmæssige potentiale, i partnerskab med medlemsstaternes myndigheder. Sideløbende hermed baner arbejdsplanen vej for at dække flere produktgrupper i fremtiden ved at gennemføre indledende screeningsundersøgelser og detaljerede vurderinger af de potentielle virkninger og forbedringer. Denne tilgang bidrager til at fastholde tilsagnene om at udstede nye lovgivningsmæssige foranstaltninger, og den mindsker risikoen for forsinkelser og bidrager til et stabilt erhvervsklima.

Opbygningen af erfaringer omfatter metodologiske aspekter, navnlig vedrørende CO₂-regnskaber, hvor gennemførelsen af arbejdsplanen vil bidrage til målet i meddelelsen om aftalen om ren industri, der går ud på at forenkle og harmonisere CO₂-regnskabsmetoder i komplementaritet med det frivillige mærke, der også blev bebudet i aftalen om ren industri.

⁴ COM (2025) 85 final.

⁵ COM (2025) 125 final.

⁶ Navnlig artikel 5, 7, 13, 16, 36, 39, 47 og 60 i forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter.

1.3. Med udgangspunkt i succeshistorien om miljøvenligt design og energimærkning

Forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter bygger på den tilgang, som det lykkedes at udvikle under EU's **nuværende ramme for miljøvenligt design og energimærkning, der nu har eksisteret i henholdsvis to og tre årtier.**

Det anslås⁷, at der med de nuværende krav til miljøvenligt design og energimærkning er opnået en **12 % reduktion i det endelige energiforbrug i 2023.** Dette er mere end Belgiens og Tjekkiet kombinerede endelige energiforbrug, svarende til **145 mio. ton mindre CO₂** det år. I 2020 skønnes kravene også at have ført til en stigning på **346 000** arbejdspladser, og omkostningsbesparelser på mellem 182 EUR og 266 EUR pr. husstand, der skønnes at stige til mellem 473 EUR og 736 EUR pr. husstand senest i 2030. Det har også båret frugt for erhvervslivet: **93 % af forbrugerne genkender energimærket**, når de køber mærkede produkter, og leverandører og detailhandlere har oplevet en stigning i efterspørgslen efter produkter med højere ydeevne (hvilket hjælper forbrugerne med at indregne mere end blot købsomkostningerne). Endelig har denne ramme fremmet mere energieffektive produktionsmønstre på verdensplan, og den har tilskyndet mange tredjelande til at indføre lignende lovgivning.

Det tilstræbes gennem forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter at gentage denne succes i større målestok og samtidig bevare de tætte synergier, der er opnået med rammen for energimærkning. Forordningen vil gøre det muligt at fastsætte krav til miljøvenligt design for en meget bredere vifte af produkter⁸. Kravene kan dække to aspekter: *produktets ydeevne* (f.eks. holdbarhed, tilgængelighed af reservedele, minimumsindhold af genanvendt materiale) og/eller *produktinformation* (f.eks. vigtige produktegenskaber, CO₂-fodaftryk/miljøaftryk). Produktoplysninger vil hovedsagelig blive stillet til rådighed gennem det digitale produktpas eller, for produkter med energimærker, via det europæiske produktregister for energimærkning (EPREL). Kravene til miljøvenligt design vil blive fastsat ved hjælp af delegerede retsakter for hvert enkelt produkt eller horisontalt for forskellige grupper af ensartede produkter. Kommissionen vil i forbindelse med udarbejdelsen af krav til miljøvenligt design være særlig opmærksom på SMV'ernes behov, navnlig mikrovirksomheder og små midcapselskaber, og den vil yde skræddersyet støtte i overensstemmelse med artikel 22 i forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter.

2. PRODUKTER, DER SKAL PRIORITERES I ARBEJDSPLANEN FOR 2025-2030

2.1. Lovkrav

I forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter fastsættes kriterier for prioritering af produkter og inddragelse heraf i arbejdsplaner, der dækker mindst tre år. Hvorvidt sådanne kriterier skal inddrages i arbejdsplanen, bestemmes ud fra deres potentiale til at bidrage til EU's klima-, miljø- og energieffektivitetsmål. Der skal i forordningen også tages hensyn til faktorer såsom eventuelle huller i EU-retten, produktion, salgsmængde og handel, virkninger i hele værdikæden og behovet for at revidere eksisterende krav.

⁷ 2024 Ecodesign Impact Accounting, <https://europa.eu/!THcmy4>.

⁸ Artikel 1, stk. 2, i forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter.

For denne første arbejdsplan blev prioriteterne fastsat i selve forordningen (artikel 18): jern og stål, aluminium, tekstiler, navnlig beklædning og fodtøj, møbler, herunder madrasser, dæk, vaske- og rengøringsmidler, maling, smøremidler, kemikalier, energirelaterede produkter og IKT-produkter og anden elektronik. Forordningen giver imidlertid Kommissionen en vis skønsbeføjelse til at udelade nogle af disse produkter eller tilføje nye produkter, hvis den giver en begrundelse herfor.

Arbejdsplanen for forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter indeholder også en liste over produkter, der skal prioriteres med henblik på energimærkning i overensstemmelse med **rammeforordningen om energimærkning**⁹. Ældre mærker skal i henhold til denne forordning nyskaleres og ajourføres for at afspejle markedsudviklingen og den teknologiske udvikling.

For at afspejle varigheden af Kommissionens og Parlamentets mandat og skabe større forudsigelighed for virksomhederne **foreslår Kommissionen en femårig arbejdsplan for forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter og energimærkning (fra 2025 til 2030) med en midtvejsevaluering efter tre år (i 2028).**

2.2. Evidensbaseret, inkluderende og gennemsigtig proces for forudsigelige resultater

Udvælgelsen af prioriterede produkter understøttes af en grundig teknisk analyse¹⁰, herunder en omfattende høringsproces med deltagelse af interessenter, herunder medlemsstaterne.

Denne proces omfattede en bred offentlig høring¹¹, der fandt sted i 2023, og forelæggelse og drøftelse af udkastet til arbejdsplan på det første møde i **forum for miljøvenligt design den 19. februar 2025**. De **mere end 200 deltagere, der deltog** (på stedet og online), repræsenterede forskellige erhvervssektorer, akademikere, NGO'er og internationale partnere samt medlemsstater og EØS-lande¹². Feedbacken fra høringen blev gennemgået omhyggeligt i forbindelse med færdiggørelsen af denne arbejdsplan.

Efter den forberedende proces, der er beskrevet i det foregående afsnit, vil den første arbejdsplan omfatte **fire færdige produkter, to mellemprodukter og to retsakter, der fastsætter horisontale krav**, samt en liste over omfattende arbejde, der er udarbejdet og videreført fra den seneste arbejdsplan for miljøvenligt design og energimærkning¹³.

⁹ Forordning (EU) 2017/1369 om opstilling af rammer for energimærkning og om ophævelse af direktiv 2010/30/EU.

¹⁰ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC138903>.

¹¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13682-New-product-priorities-for-Ecodesign-for-Sustainable-Products/public-consultation_da.

¹² **Medlemsstaternes ekspertgruppe** mødtes desuden den 21. februar 2025 for at indhente specifikke synspunkter fra medlemsstaterne og EØS-landene. Se relaterede dokumenter her: <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/meetings/consult?lang=da&meetingId=59861&fromExpertGroups=3969>.

¹³ https://energy.ec.europa.eu/publications/ecodesign-and-energy-labelling-working-plan-2022-2024_da.

2.2.1. Nye produkter, der skal indgå i arbejdsplanen

Produkt/ foranstaltning	JRC- rang- liste	Interessenternes holdning	Markedsstørrelse (EU)	Forbedringspotentiale	Vejledende tidsplan for vedtagelse
Slutprodukter					
Tekstiler/beklædning	1.	Høj støtte	78 mia. EUR (ud af 142 mia. EUR for alle tekstiler og fodtøj i markedsstørrelse, 2019)	Stort potentiale for at forlænge produkters levetid og materialeeffektiviteten og mindske indvirkningen på vand, affaldsproduktion, klimaændringer og energiforbrug. Oplysningskravene i forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter vil fungere i synergi med forordningen om mærkning af tekstiler, som i øjeblikket er under revision.	2027
Møbler	2.	Støtte	140 mia. EUR (2021)	Stort potentiale til at forbedre aspekter af ressourceanvendelse, hvor virkningerne af produktion og forsyning af materialer ofte er den største bidragsyder på tværs af forskellige miljøpåvirkningskategorier (f.eks. klimaændringer, forsuring og eutrofiering) og affaldsproduktion. Positiv indvirkning på andre kategorier såsom luft, jord og biodiversitet.	2028
Dæk	3.	Høj støtte	45 mia. EUR (2021)	Selv om det allerede er reguleret i andre EU-retsakter (herunder forordning (EU) 2020/740) om mærkning af dæk, er der mulighed for at forbedre genanvendeligheden og genanvendt indhold samt afbøde risici i forbindelse med affaldshåndtering af udtjente dæk.	2027
Madrasser	4.	Høj støtte	10 mia. EUR (2022)	Stort potentiale for at forbedre affaldsproduktion, levetidsforlængelse og materialeeffektivitet.	2029
Mellemprodukter					
Jern og stål	1.	Høj støtte	152 mia. EUR (2023)	Stort potentiale for at forbedre virkningerne på klimaændringer, energiforbrug, vand og luft og for at styrke EU's modstandsdygtighed, strategiske autonomi og teknologiske innovation. Foranstaltningerne i forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter vil supplere det grønne stålmærke, der blev bebudet i aftalen om ren industri, samt eksisterende miljø- og	2026

				klimaforanstaltninger vedrørende stålprodukter og -produktion såsom ETS og CBAM.	
Aluminium	4.	Støtte	40 mia. EUR (2019)	Potentiale for at forbedre virkningerne på klimaændringer, energiforbrug, luft, vand, biodiversitet, jordforurening og råstoffer. Ved at inddrage sekundære materialer under fremstillingen kan drivhusgasemissioner reduceres med op til 11 gange. Aluminium er et af de metaller, der har det største potentiale for genanvendelighed og for at øge EU's forsyningsmodstandsdygtighed. Foranstaltninger under forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter forventes at supplere eksisterende miljø- og klimaforanstaltninger vedrørende aluminiumsprodukter og -produktion såsom ETS og CBAM.	2027
Horisontale krav					
Reparerbarhed (herunder scoreberegning)	Ikke relevant	Høj støtte	Ikke relevant	Stort potentiale for forbedring; Øget cirkularitet for (kritiske) råstoffer, klimaændringer og målrettede krav til holdbarhed (pålidelighed) kan også medtages alt efter foranstaltningens anvendelsesområde og dækning med hensyn til ressourceanvendelse. Anvendelsesområdet, der skal præciseres under den forberedende undersøgelse, kan omfatte produkter som f.eks. brugerelektronik og små husholdningsapparater.	2027
Genanvendt indhold og genanvendelighed af elektrisk og elektronisk udstyr	Ikke relevant	Støtte	Ikke relevant	Stort potentiale for forbedringer afhængigt af foranstaltningens nøjagtige anvendelsesområde og dækningen af ressourceforbruget, øget cirkularitet for (kritiske) råstoffer, klimaændringer og affaldsforebyggelse.	2029

Informations- og kommunikationsteknologier (IKT-produkter) er ikke anført ovenfor, men de er medtaget i den første arbejdsplan, da de vil blive omfattet af arbejdet med at udarbejde de to horisontale krav. Nogle specifikke IKT-produkter vil blive omfattet af det arbejde med energirelaterede produkter, der drøftes i det følgende afsnit.

Den særlige situation for **mellemprodukter** skal tages i betragtning, når der fastsættes krav til miljøvenligt design. Reguleringen af disse produkter kan få konsekvenser, ikke blot for

fremstillingen af mellemprodukter, men også for alle de slutprodukter, som mellemprodukterne bruges til at fremstille. Dette kræver en omhyggelig vurdering af de potentielle virkninger på relevante markeder, herunder virkninger på markeder for slutprodukter, for at undgå negative konsekvenser i efterfølgende produktionsled, navnlig for producenter af slutprodukter, der har regulerede mellemprodukter som komponenter¹⁴ ¹⁵. De muligheder, der undersøges for at mindske denne risiko, omfatter kun fastsættelse af **oplysningskrav**. Muligheden for at medtage udvalgte slutprodukter, der indeholder mellemprodukter i store mængder, i anvendelsesområdet for de tilsvarende delegerede retsakter vil også blive overvejet nøje. Der vil desuden i analysen blive set på pålideligheden af og omkostningerne forbundet med de tilknyttede kontrolmekanismer.

Ved definitionen af **horisontale krav**, der gælder for en bred vifte af produkter med lignende egenskaber med hensyn til specifikke aspekter, hvor dette er teknisk muligt, vil ethvert produktspecifikt aspekt, der kan blive berørt af de horisontale regler, blive nøje overvejet for at identificere og løse eventuelle afvejninger mellem produktaspekter. Denne nye tilgang til fastsættelse af regler for miljøvenligt design vil blive indført progressivt i en trinvis fremgangsmåde, hvor der bygges videre på de indledende erfaringer.

2.2.2. Energirelaterede produkter

Energirelaterede produkter, herunder dem, der allerede er reguleret i henhold til direktivet om miljøvenligt design, vil i fremtiden blive reguleret under forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter. Arbejdsplanen for miljøvenligt design og energimærkning for 2022-2024 omfatter 35 produkter, og der er dokumenteret betydelige fremskridt med gennemførelsen af denne plan i det ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene¹⁶. Forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter fastsætter for 19 af disse produkter en overgangsperiode indtil den 31. december 2026¹⁷, i henhold til hvilken foranstaltningerne fortsat er omfattet af direktivet om miljøvenligt design.

Kommissionen mener, at analysen af potentialet for forbedring stadig er gyldig for de resterende 16 produkter. For de fleste af disse produkter har Kommissionen allerede påbegyndt de nødvendige forberedelser. Af effektivitetshensyn overføres disse 16 produkter derfor til arbejdsplanen for 2025-2030.

¹⁴ Dette omfatter potentielle "lækageeffekter", der fører til en stigning i importen af slutprodukter, der indeholder de pågældende mellemprodukter, for at omgå deres anvendelse, som kun reguleres på mellemniveau. Der pågår i øjeblikket en undersøgelse for at vurdere en lignende risiko i forbindelse med CBAM.

¹⁵ For nogle sektorer såsom forsvar og sikkerhed, rumsektoren og medicinsk udstyr skal der f.eks. foretages en omhyggelig evaluering for at sikre, at slutprodukternes ydeevne ikke kompromitteres under hensyntagen til deres specifikke anvendelser (i overensstemmelse med betragtning 19 i forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter).

¹⁶ [SWD(2025) 112].

¹⁷ I artikel 79 opregnes disse som: solcellepaneler, anlæg til rumopvarmning og anlæg til kombineret rum- og brugsvandsopvarmning, vandvarmere, produkter til lokal rumopvarmning til fast brændsel, klimaanlæg, herunder luft-til-luft-varmepumper og komfortventilatorer, kedler til fast brændsel, ventilationsenheder til luftopvarmning og køleprodukter, støvsugere, apparater til madlavning, vandpumper, industriventilatorer, cirkulationspumper, eksterne strømforsyninger, computere, servere og datalagringsprodukter, effektransformere, professionelt køleudstyr og billedbehandlingsudstyr.

Følgende 16 produkter overføres og medtages i den første arbejdsplan for forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter.

Energirelaterede produkter	Nyt produkt:	Krav til miljøvenligt design	Energimærke	Vejledende tidsplan
Lavtemperaturenheder	Ja	Nej	Ja	Vedtaget: 2026
Skærme	Nej	Ja	Ja	Vedtaget: 2027
Opladere til elektriske køretøjer	Ja	Angives nærmere:	Angives nærmere:	Vedtaget: 2028
Husholdningsopvaskemaskiner	Nej	Ja	Ja	Vedtaget: 2026
Husholdningsvaskemaskiner og vaske-/tørremaskiner til husholdningsbrug	Nej	Ja	Ja	Vedtaget: 2026
Professionelle vaskerimaskiner	Ja	Ja	Angives nærmere:	Vedtaget: 2026
Professionelle opvaskemaskiner	Ja	Ja	Angives nærmere:	Vedtaget: 2026
Elektriske motorer og frekvensomformere	Nej	Ja	Nej	Vedtaget: 2028
Køle/fryseapparater (herunder husholdningskøleskabe og -frysere)	Nej	Ja	Ja	Vedtaget: 2028
Køle/fryseapparater, der anvendes til direkte salg	Nej	Ja	Ja	Vedtaget: 2028
Lyskilder og (kun til miljøvenligt design) separate styreanordninger	Nej	Ja	Ja	Vedtaget: 2029
Svejsapparater	Nej	Ja	Nej	Vedtaget: udgangen af 2030
Mobiltelefoner og tabletter	Nej	Ja	Ja	Vedtaget: udgangen af 2030
Produkter til lokal rumopvarmning	Nej	Ja	Ja	Energimærke: vedtagelse i 2026 Krav til miljøvenligt design: Vedtaget: medio 2030
Tørretumblere	Nej	Ja	Ja	Vedtaget: udgangen af 2030
Forbrug i standby-tilstand og slukket tilstand	Nej	Ja	Nej	Vedtaget: udgangen af 2030

2.2.3. Produkter, der ikke er omfattet af den første arbejdsplan

Følgende produkter, der er anført i artikel 18 i forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter, er på grundlag af ovennævnte vurderingsmetode, de tilgængelige ressourcer og nedenstående begrundelser ikke medtaget i den første arbejdsplan for miljøvenligt design for bæredygtige produkter. Det foreslås imidlertid at indlede arbejdet med nogle få af produkterne på denne liste ved at afholde undersøgelser og derefter anvende midtvejsevalueringen efter tre år til at revurdere situationen.

For **vaske- og rengøringsmidler, maling og smøremidler** viser JRC's undersøgelse af nye produktprioriteter, at disse produktgrupper har lavere effekt og lavere forbedringspotentiale end de slutprodukter, der er udvalgt i denne arbejdsplan. Den åbne offentlige høring viste også et relativt lavere støtteniveau for disse produkter end for de slutprodukter, der prioriteres i denne arbejdsplan.

Fodtøj er i en anden produktkategori end tekstiler på grund af den særlige anvendelse af materialer, produktfunktionalitet og forsyningskæder. Det har også mindre indvirkning end listen over prioriterede slutprodukter. I betragtning af betydningen af disse virkninger og den potentielle anvendelse af krav til miljøvenligt design i forbindelse med miljøgraduering af gebyrer for udvidet producentansvar for fodtøj i henhold til affaldsrammedirektivet, vil der imidlertid blive bestilt en undersøgelse under gennemførelsen af denne arbejdsplan. I undersøgelsen evalueres potentialet for at forbedre den miljømæssige bæredygtighed af fodtøj i henhold til forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter, og undersøgelsen afsluttes inden udgangen af 2027.

Produktgruppen **kemikalier** var højt rangeret i JRC's undersøgelse med hensyn til store virkninger og et stort forbedringspotentiale. Der blev også udtrykt støtte til at medtage kemikalier på listen ved den åbne offentlige høring, men det er en meget kompleks produktgruppe, som i JRC's undersøgelse blev vurderet at være et mellemprodukt, idet der fokuseredes på organiske og uorganiske kemikalier i store mængder. Kemikalieproduktgruppens anvendelsesområde forstås imidlertid almindeligvis som værende meget bredere, og den overlapper med andre segmenter såsom petrokemiske produkter, polymerer, specialkemikalier og plast. I betragtning af denne kompleksitet vil der inden udgangen af 2025 blive iværksat en undersøgelse for mere præcist at definere de potentielle kemikalier, der er omfattet, samt et eller flere potentielle fokusområder vedrørende forbedringer af produktaspektet for en eller flere fremtidige delegerede retsakter vedrørende kemikalier (herunder polymerer og plast), som det skal overvejes at medtage i revisionen af denne eller en efterfølgende arbejdsplan.

I overensstemmelse med artikel 5, stk. 6, i forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter kan Kommissionen på et hvilket som helst tidspunkt fastsætte krav til miljøvenligt design for produktgrupper, der ikke er omfattet af arbejdsplanen. For **elektriske koblingsanlæg** vil Kommissionen f.eks. nøje overvåge udviklingen i henhold til forordning (EU) 2024/573 om fluorholdige drivhusgasser¹⁸, inden det overvejes at fastsætte krav til miljøvenligt design.

3. STØTTETEKNOLOGIER

3.1. Den internationale dimension – integreret i alle faser af processen

Fremtidige regler i forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter kan have betydelige konsekvenser på internationalt plan, da alle varer, der markedsføres i EU, herunder import, skal opfylde de nye standarder (som de gør i henhold til direktivet om miljøvenligt design). Processen med at udvikle krav til miljøvenligt design skal derfor baseres på en detaljeret vurdering og forståelse af konsekvenserne for tredjelande.

Kommissionen vil sørge for, at der i de forberedende undersøgelser og konsekvensanalyser foretages en vurdering af internationale dimensioner, der er forholdsmæssig, systematisk og af høj kvalitet, for at sikre, at der forinden og i god tid er en dyb forståelse af indvirkningen på tredjelandsoperatører, at det står i et rimeligt forhold til målet, og at det er i overensstemmelse

¹⁸ EUT L, 2024/573, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/573/oj>.

med Kommissionens retningslinjer for bedre regulering¹⁹. Rettidig kommunikation og opsøgende arbejde i denne henseende vil være afgørende for samarbejdet med EU's partnerlande, navnlig via EU-delegationerne. Der vil på det grundlag blive planlagt og forberedt foranstaltninger for at støtte EU's partnere i at opfylde de skærpede krav til miljøvenligt design.

3.2. Oplysninger om alle dele af værdikæden: det digitale produktpas

En af grundpillerne i forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter er **det digitale produktpas**. Alle produkter, for hvilke der vedtages foranstaltninger vedrørende miljøvenligt design, vil have et digitalt produktpas, medmindre der findes et alternativt digitalt system med tilsvarende oplysninger, f.eks. EPREL-databasen²⁰ over energirelaterede produkter, der er forsynet med et energimærke. Dette vil åbne op for dataadgang for virksomheder, forbrugere og offentlige myndigheder efter need-to-know-princippet på grundlag af åbne, ikke-proprietære internationale standarder. Kommissionen har indledt standardiseringsprocessen for at fastsætte regler om databærere, infrastruktur og datainteroperabilitet, som er nødvendige for at kunne udvikle produktpassystemet. De oplysninger, der skal indsamles og gøres tilgængelige i det digitale produktpas, vil blive opført i produktspecifikke delegerede retsakter i henhold til forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter og eventuelt i henhold til anden lovgivning, hvor det er relevant. Det digitale produktpas vil sikre sporbarhed i hele værdikæden, efter at produktet er bragt i omsætning. Det kan fremme den frivillige anvendelse af sporbarhedsløsninger, der kan stimulere markedsudviklingen og fremme bæredygtig handel uden for EU's grænser. Oplysninger om materialesammensætning og eventuelle problematiske stoffer i produktet medtages sammen med oplysninger om, hvordan det kan anvendes, genanvendes og bortskaffes på sikker vis. Dette vil **give mulighed for end-to-end-styring af produktets livscyklus**.

3.3. Forbedring af forbrugernes stilling: klare og informative mærker

Der fokuseres i høj grad på produktinformation i forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter. Der er behov for oplysningskrav for at hjælpe forbrugerne med at træffe informerede valg og fremme den adfærdsændring, der på effektiv vis kan frigøre de miljømæssige bæredygtighedsfordele ved forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter ud over det niveau, der udelukkende kan opnås ved at regulere minimumsydeevnen. Det fremgår tydeligt af den nuværende **energimærkning**, som forbrugerne i høj grad anerkender med hensyn til at give solide og pålidelige oplysninger som hjælp til købsbeslutninger. Den er almindeligt anerkendt og anvendes i stigende grad via QR-links fra mærket til EPREL-databasen med næsten to millioner modeller, der er registreret af over 3 000 verificerede leverandører.

Energimærkerne vil fortsat blive anvendt som standardløsning for relevante energirelaterede produkter, medmindre det efter en omhyggelig vurdering konkluderes, at de ikke kan give forbrugerne de mest relevante oplysninger.

¹⁹ https://commission.europa.eu/law/law-making-process/better-regulation/better-regulation-guidelines-and-toolbox_da.

²⁰ Det europæiske produktregister for energimærkning.

For andre produkter, der indgår, vil der generelt blive givet oplysninger i det digitale produktпас. Nogle produkter kan også være forsynet med en **mærkning** i tilknytning til **forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter** og/eller andre mærker, der er omfattet af specifik EU-lovgivning, såsom forordningen om mærkning af tekstiler, som i øjeblikket er under revision. Disse mærker vil give klare og troværdige oplysninger om relevante produktegenskaber eller ydeevne såsom CO₂-fodaftryk, vandforbrug, holdbarhed, reparationsmuligheder eller genanvendelighed. Kommissionen vil indføre et harmoniseret mærke for handelsmæssige garantier for holdbarhed i overensstemmelse med direktivet om styrkelse af forbrugernes rolle i den grønne omstilling²¹. Dette vil være et nyt produktmærke for producenter, der er villige til at fremme holdbarheden af deres produkter, og for forbrugere, der er interesserede i at vælge produkter med en længere levetid.

3.4. Udvikling af førende markeder: grønne offentlige indkøb

Forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter giver mulighed for at fastsætte obligatoriske minimumskrav til offentlige udbud i ad hoc-gennemførelsesretsakter, når de produkter, der reguleres af delegerede retsakter i tilknytning til forordningen, er relevante for offentlige indkøbere, og de rent økonomisk er i stand til at købe de bedste miljømæssigt bæredygtige produkter. Disse foranstaltninger er udformet med henblik på at fremme etableringen af førende markeder, stimulere investeringer og hjælpe EU's industri med at forbedre sin konkurrenceevne i overensstemmelse med målene i den rene industriaftale. Kommissionen vil vurdere mulighederne for at fastsætte disse minimumskrav til offentlige indkøb for de produkter, der prioriteres i arbejdsplanen, og samtidig vurdere de specifikke krav til miljøvenligt design for de samme produkter.

Selv om der er tale om to særskilte retsakter, er den delegerede retsakt, der fastsætter krav til miljøvenligt design, og gennemførelsesretsakten, der fastsætter krav til offentlige udbud, tæt forbundne, fordi de produktaspekter, der indgår i begge retsakter, skal være de samme. Kommissionen vil derfor undersøge og vurdere foranstaltningerne samlet og gennemføre de to vedtagelsesprocedurer parallelt. For energimærkede produkter fastsætter rammeforordningen om energimærkning og direktivet om energieffektivitet tilsammen allerede krav, der knytter offentlige indkøb til energimærkningsklassen²².

4. FORUDSÆTNINGER FOR EN VELLYKKET GENNEMFØRELSE

4.1. Samarbejde med medlemsstaterne om at udføre markedsovervågning

Effektiv markedsovervågning er afgørende for at sikre, at kravene til miljøvenligt design og energimærkning gennemføres, at de forventede fordele realiseres, at der sikres lige vilkår for

²¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/825 af 28. februar 2024 om ændring af direktiv 2005/29/EF og 2011/83/EU for så vidt angår styrkelse af forbrugernes rolle i den grønne omstilling gennem bedre beskyttelse mod urimelig praksis og gennem bedre oplysning (EØS-relevant tekst).

²² Se afsnit 6 i Kommissionens henstilling (EU) 2024/1716 af 19. juni 2024 om retningslinjer for fortolkningen af artikel 5, 6 og 7 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/1791 for så vidt angår energiforbruget i den offentlige sektor, renovering af offentlige bygninger og offentlige udbud.

virksomhederne, at forbrugerne får pålidelige produktoplysninger, og at de fastlagte rammer skaber tillid.

Markedsovervågning er en national kompetence med Kommissionen i en støttende og koordinerende rolle²³. Den tilgængelige dokumentation²⁴ indikerer, at graden af manglende overholdelse er betydelig, hvilket medfører, at ca. 10 % af fordelene ikke realiseres. Manglende overholdelse i forbindelse med onlinesalg er særligt udbredt og udfordrende at håndtere, især ved salg på onlineplatforme uden for EU. Der vil opstå nye udfordringer, efterhånden som der indføres nye produkter og nye typer krav. Dette antyder, at enhver udbygning af de statsmidler, der anvendes til markedsovervågning, vil være yderst omkostningseffektiv.

Betydningen af en styrket håndhævelse for at opretholde markedsintegriteten er fremhævet i "Letta-rapporten"²⁵. I "Draghi-rapporten"²⁶ anbefales det også, at EU i højere grad bør støtte medlemsstaterne i at gennemføre en effektiv markedsovervågning og gennemføre EU-reglerne, og den henviste udtrykkeligt til miljøvenligt design og energimærkning.

Kommissionen har til hensigt at samarbejde med de nationale myndigheder om at intensivere indsatsen på dette område for at imødekomme disse behov og som bebudet i handlingsplanen for prisoverkommelig energi²⁷. Den vil f.eks. regelmæssigt indkalde forummet for miljøvenligt design for at undersøge "*effektiviteten af de etablerede markedsovervågningsmekanismer*" og drøfte eventuelle behov for tilpasning eller forstærkning. Kommissionen vil fortsat støtte de nationale markedsovervågningsmyndigheder gennem Ecodesign Administrative Cooperation Group og arbejdsprogrammet for det europæiske netværk for produktoverensstemmelse, herunder samarbejde med toldmyndighederne. Kommissionen understøtter IT-værktøjer såsom informations- og kommunikationssystemet for markedsovervågning og EPREL for at lette deres arbejde.

Ud over disse administrative støtteforanstaltninger finansierer Kommissionen den samordnede indsats EEPLIANT4 på 8 mio. EUR for medlemsstaternes myndigheder, der dækker seks produktgrupper i perioden 2024-2028. Den vil også fortsat støtte industriens egne bestræbelser på at overholde reglerne. Dette omfatter portalen for energieffektive produkter²⁸, en særlig postkasse, ofte stillede spørgsmål, vejledninger og projektet "[ComplianceServices](#)" på 2,4 mio. EUR. Toldmyndighederne spiller en afgørende rolle med hensyn til at støtte gennemførelsen af importpolitikker i lyset af tilgængeligheden af oplysninger fra det digitale produktpas i forbindelse med toldprocesser. I forbindelse med e-handel er der desuden behov for en integreret, datadrevet tilgang til samarbejde mellem told- og markedsovervågningsmyndigheder med fokus på en strategisk indsats mod forsyningskæder, der ikke overholder reglerne.

²³ Forordning (EU) 2019/1020 om markedsovervågning og produktoverensstemmelse.

²⁴ Det gælder f.eks. <https://www.eca.europa.eu/da/publications?did=52828>.

²⁵ Enrico Letta, [Much more than a market](#), April 2024.

²⁶ Mario Draghi, [The future of European competitiveness](#), September 2024.

²⁷ https://energy.ec.europa.eu/publications/action-plan-affordable-energy-unlocking-true-value-our-energy-union-secure-affordable-efficient-and_da.

²⁸ https://energy-efficient-products.ec.europa.eu/index_da.

4.2. Forebyggelse af destruktion af usolgte varer

Forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter giver Kommissionen mulighed for at ajourføre listen over produkter, for hvilke der gælder et forbud mod destruktion af usolgte produkter, og medtage de produkter, som det overvejes at indføre et forbud for, i arbejdsplanerne for forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter. **Kommissionen har ikke til hensigt at anvende denne bestemmelse i forbindelse med den første arbejdsplan for forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter.** Det er for tidligt, fordi den viden, der er opnået ved at gennemføre den obligatoriske offentliggørelse af oplysninger om destruktion af usolgte forbrugerprodukter (som vil danne grundlag for eventuelle forbud i fremtidige arbejdsplaner), endnu ikke er tilgængelig.

5. KONKLUSION

Forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter blev oprettet for at forbedre den miljømæssige bæredygtighed af produkter, der bringes i omsætning på EU-markedet, ved at reducere produkternes samlede CO₂-fodaftryk og miljøaftryk i hele deres livscyklus og for at muliggøre fri bevægelighed for bæredygtige produkter på det indre marked.

Denne arbejdsplan er et første vigtigt skridt i retning af dette mål. De nye slut- og mellemprodukter, der skal reguleres årligt, tegner sig for over 1 billion EUR i årligt salg på EU-markedet – ca. 600 mia. EUR i energirelaterede produkter²⁹ og næsten 500 mia. EUR i nye produkter inden for det bredere anvendelsesområde under forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter³⁰. De tegner sig også for en betydelig del af miljøvirkningerne af EU's forbrug – ca. 31 % af virkningerne af klimaændringerne og 34 % af forbruget af fossile ressourcer (plus andre virkninger) af kurven af produkter, der repræsenterer det samlede forbrug i EU³¹. Besparelse af energi og andre ressourcer, herunder gennem tiltag til at forlænge produkternes levetid, vil reducere unødvendige forbrugerudgifter og spare penge til andre formål.

Denne arbejdsplan vil bidrage til aftalen om ren industri og EU's konkurrenceevnekompass ved at sætte ambitionsniveauet på et tilstrækkeligt højt, men alligevel realistisk niveau, hvilket understreger, at fremstillingssektorerne bør kunne kombinere konkurrenceevne med deres omstilling til en kulstoffattig og bæredygtig produktion. Det vil også blive muligt for interessenterne at blive inddraget i processen med at fastsætte regler, idet der bygges videre på den succes, der er opnået med rammen for miljøvenligt design og energimærkning.

²⁹ Se [2024 Ecodesign Impact Accounting status report](#).

³⁰ Se tabellen i afsnit 2.2.2. (kilde: Det Fælles Forskningscenter (JRC) <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC138903>).

³¹ Ajourført på grundlag af ovennævnte rapport fra Det Fælles Forskningscenter.